

Organ: Nationalspråksnämnd
Tid: 17.09.2024 Klockan: 13:00 - 15:29
Plats: Mötesrum Trana, Y3, Vasa centralsjukhus

Närvarande:

Namn	Uppgift	Tilläggsinformation
Ala-Heikkilä Sari	ordförande	
Pääjärvi-Myllyaho Riitta	medlem	ankom kl 13:54, under 12 §
Kaunismäki Tomi	medlem	
Sipinen Helinä	medlem	
Knuutti Teemu	medlem	
Tuominen Juulia	medlem	
Kinnari Raimo O.	medlem	
Harju Jukka	medlem	

Frånvarande:

Lindberg Marja	medlem
----------------	--------

Övriga närvarande:

Mandell Irmeli	äldreråd	
Korpi Seppo	rådet för personer med funktionsnedsättning	
Berg Päivi	föredragande	
Liukkonen Maria	sekreterare	
Palmberg Christian	asiantuntija/sakkunnig	på plats kl 13-14:34
Svartsjö Sofia	asiantuntija/sakkunnig	på plats kl 13-14:10
Vähäkangas Pia	asiantuntija/sakkunnig	på plats kl 13:48-14:34
Einola Suvi	asiantuntija/sakkunnig	på plats kl 14:10-15:22

Paragrafer: 16 - 24

Protokollet har undertecknats och justerats elektroniskt. Underskriftens autentisering kan påvisas i välfärdsområdets ärendehanteringssystem.

Sari Ala-Heikkilä
Ordförande

Maria Liukkonen
Sekreterare

Tomi Kaunismäki
Protokolljusterare

Helinä Sipinen
Protokolljusterare

Protokollet har gjorts tillgängligt i det allmänna datanätet: Publicerat i det allmänna datanätet:

Österbottens välfärdsområde / registratur
Sandviksgatan 2–6, 65130 Vasa
registrator@ovph.fi

Organ: Nationalspråksnämnd
Tid: 17.09.2024 Klockan: 13:00 - 15:29
Plats: Mötesrum Trana, Y3, Vasa centralsjukhus

Ärendeförteckning:

Paragraf	Ärende	Sida
§ 16	Sammanträdet öppnas – laglighet och beslutsförhet	4
§ 17	Val av protokolljusterare	5
§ 18	Godkännande av sammanträdets arbetsordning	6
§ 19	Presentation av verksamhetsområdet för sjukhusservice	7
§ 20	Presentation av verksamhetsområdet för social- och hälsocentralen	8
§ 21	Uppföljning av verksamheten på allmänmedicinska avdelningen i Laihela 1.1–30.6.2024	9
§ 22	Upprättande av språkstrategi för Österbottens välfärdsområde	12
§ 23	Övriga eventuella ärenden	13
§ 24	Sammanträdet avslutas	14

Sammanträdet öppnas – laglighet och beslutsförhet

Nationalspråksnämnd 17.09.2024 § 16

Enligt 149 § i förvaltningsstadgan beslutar organen om tid och plats för sina sammanträden.

Enligt 150 § i förvaltningsstadgan ska kallelsen till sammanträdet utfärdas av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska man ange tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas.

Enligt 158 § i förvaltningsstadgan ska ordföranden när han eller hon har öppnat sammanträdet konstatera vilka som är närvarande samt om sammanträdet är lagligen sammankallat och beslutfört.

Enligt 108 § i lagen om välfärdsområden (611/2021) är andra organ än fullmäktige beslutföra när över hälften av ledamöterna är närvarande.

Ordförande öppnar sammanträdet.

Beslut:

Ordförande öppnade sammanträdet kl. 13.00. Sammanträdet konstaterades vara lagenligt sammankallat och beslutfört.

Val av protokolljusterare

Nationalspråksnämnd 17.09.2024 § 17

Enligt 168 § i förvaltningsstadgan för Österbottens välfärdsområde justeras protokollet på det sätt som organet beslutat.

Protokollet kan undertecknas och justeras elektroniskt.

Till protokolljusterare föreslås medlemmar i bokstavsordning från listan så att man alltid väljer de två följande förtroendevalda som står i tur att fungera som protokolljusterare.

Till protokolljusterare föreslås Riitta Pääjärvi-Myllyaho och Helinä Sipinen.
Föreslås, att protokollet justeras elektroniskt.

Beslut:

Till protokolljusterare valdes Tomi Kaunismäki och Helinä Sipinen.

Godkännande av sammanträdet arbetsordning

Nationalspråksnämnd 17.09.2024 § 18

Enligt 150 § i förvaltningsstadgan för Österbottens välfärdsområde ska kallelsen till sammanträdet utfärdas av ordföranden eller, om han eller hon är förhindrad, av vice ordföranden. I kallelsen ska man ange tid och plats för sammanträdet samt de ärenden som ska behandlas.

Föredragningslistan ska innehålla en redogörelse för de ärenden som ska behandlas och förslag till organets beslut. Den ska sändas i samband med kallelsen till sammanträdet, om inte särskilda skäl förhindrar detta.

Föreslås, att föredragningslistan godkänns som arbetsordning.

Beslut:

Föredragningslistan godkändes som arbetsordning.

Presentation av verksamhetsområdet för sjukhusservice

Nationalspråksnämnd 17.09.2024 § 19
1067/00.01.02.01/2024

Beredare Palmberg Christian
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 579 6181, fornamn.efternamn@ovph.fi

För nämnden presenteras organisationens verksamhet verksamhetsområdesvis.
Verksamhetsområdet för sjukhusservice består av fem resultatområden:

- akutsjukhus, jourverksamhet
- akutsjukhus, operationsverksamhet
- akutsjukhus, medicinsk verksamhet
- vårdavdelningar
- diagnostik- och stödfunktioner

Verksamhetsområdesdirektör Christian Palmberg ger nämnden en översikt över verksamhetsområdets tjänster, organisations- och personalstruktur samt pågående utvecklingsåtgärder.

Ledningens förvaltningschef Berg Päivi

Föreslår att nationalspråksnämnden ska föra en diskussion i ärendet samt anteckna verksamhetsområdesdirektörens redogörelse för kännedom.

Beslut:

Nationalspråksnämnden antecknade verksamhetsområdesdirektörens redogörelse för kännedom.

Distribution

Presentation av verksamhetsområdet för social- och hälsocentralen

Nationalspråksnämnd 17.09.2024 § 20
1070/00.01.02.01/2024

Beredare Svartsjö Sofia
Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 050 518 1091, fornamn.efternamn@ovph.fi

För nämnden presenteras organisationens verksamhet verksamhetsområdesvis.
Verksamhetsområdet för social- och hälsocentral består av fyra resultatområden:

- öppen social- och hälsovårdsservice
- barn- och familjeservice
- specialsjukvårdens öppenvård
- munhälsovård

Verksamhetsområdesdirektör Sofia Svartsjö ger nämnden en översikt över verksamhetsområdets tjänster, organisations- och personalstruktur samt pågående utvecklingsåtgärder.

Ledningens förvaltningschef Berg Päivi

Föreslår, att nationalspråksnämnden ska föra en diskussion i ärendet samt anteckna verksamhetsområdesdirektörens redogörelse för kännedom.

Beslut:

Nationalspråksnämnden antecknade verksamhetsområdesdirektörens redogörelse för kännedom.

Distribution

Uppföljning av verksamheten på allmänmedicinska avdelningen i Laihela 1.1–30.6.2024

Välfärdsområdesstyrelse 19.08.2024 § 155

Beredare

Vähäkangas Pia
Palmberg Christian
Orava Marjo
Plukka Mari
Pellfolk Tony

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Välfärdsområdesstyrelsen beslöt på sitt sammanträde (15.12.2023/paragraf 336) att två avdelningar ska stängas i det mellersta området. En av avdelningarna som ska stängas är Laihelas allmänmedicinska avdelning med tio platser. Styrelsens beslut kompletterades med bland annat följande texttillägg:

Verksamheten vid Laihelas allmänmedicinska avdelning med 10 platser följs upp t.o.m. 30.6.2024, utifrån personaltillgänglighet, patientsäkerhet, utnyttjandegrad och förverkligandet av kundens språkliga rättigheter. Under denna tid utreds också möjligheten att utveckla gemenskapsboenden för finskspråkiga i Laihela. Därefter bedöms stängningsbeslutet på nytt.

Situationen på Laihelas allmänmedicinska avdelning har följts upp och utvärderats under förändringsprocessen våren 2024. Uppföljningsuppgifterna utgörs dels av uppgifter från kundrespons- och rapporteringskanaler (Exreport, Roidu och Haipro), dels av verbalt sammanställda uppgifter som samlats in under förändringsprocessen.

Tillgång på personal 1.1–30.6. 2024

Före inskränkingsåtgärderna var den budgeterade personalresursen enligt årsverke 13 för den allmänmedicinska avdelningen i Laihela. Personaldimensioneringen var rejält högre än på andra allmänmedicinska avdelningar. Den höga dimensioneringen berodde på att enheten var liten, inte på patienternas vårdtyngd. Lediga vakanser och vikariat sköttes redan före inskränkingsåtgärderna med timanställda. Sedan januari 2024 var planen att avdelningen har tio platser och att personalstyrkan består av nio skötare resurser och 0,75 avdelningsskötare resurser. Inskränkingsåtgärderna ledde dock till att fyra skötare sade upp sig, deras anställningsförhållanden upphörde 31.12.2023. En femte skötare sade upp sig 24.2.2024. Utöver dessa fanns det även anställda på avdelningen som hade lagstadgade frånvaron. I det skedet var det svårt att rekrytera vikarier och därför minskades antalet platser till åtta stycken så att personalen skulle kunna ha sin semester. Arbetspassen genomfördes med hjälp av den fastanställda personalen, men även med vikariearrangemang. Den egna personalen var flexibel och byte arbetspass, således uppstod inga situationer utan lösning.

Inskränkingsåtgärderna på avdelningen omfattade även förändringar i patientstrukturen. Sedan mitten av februari har inga patienter som behöver kortvarig vård kommit till avdelningen. Efter mitten av februari var patienterna på avdelningen i Laihela i huvudsak personer som hade Vasa som hemkommun.

Patientsäkerhet 1.1–30.6.2024

När det kommer till patientsäkerheten har det via de olika rapporteringskanalerna inte kommit fram några betydande risker för patientsäkerheten. Anmälningarna baseras på personalens aktivitet och vaksamhet att upptäcka och dokumentera tillbud och farliga situationer samt på anmälningar om farliga situationer som gjorts av patienter och anhöriga.

Under uppföljningstiden kom 28 anmälningar om farliga situationer på allmänmedicinska avdelningen i Laihela, föregående år var antalet anmälningar 10. Alla anmälningar som kommit in under tiden gällde olycksfall eller olyckor. För en del av patienterna (11 %) ledde fallolyckor till en längre vårdperiod. Under uppföljningsperioden förekom inga händelser inom den allvarliga riskkategorin. Jämfört med föregående år syntes det i anmälningsprofilen en förändring gällande anmälningar kopplade till läkemedelsbehandling. Året innan kom det 2 anmälningar som gällde läkemedelsbehandling. Typiska farliga situationer på motsvarande enheter gäller fallolyckor samt farliga situationer inom läkemedelsbehandlingen.

Nyttjandegraden (avdelningsperioder och vårddagar 1.1–31.5.2024) och förverkligandet av de språkliga rättigheterna vid avdelningen

Under uppföljningsperioden har den allmänmedicinska avdelningen i Laihela sammanlagt tillhandahållit 1 141 vårddagar. Av dessa har 10,4 % tillhandahållits för Laihelabor (n=119) och 89,6 % för Vasabor (n=1 022). Under samma tidsperiod år 2023 tillhandahöll ifrågavarande avdelning sammanlagt 1 398 vårddagar, varav 78,7 % (n=1 100) för Laihelabor och 20 % (n=279) för Vasabor. Några vårddagar tillhandahölls även för Kristinestadsbor. När våren 2024 jämförs med våren 2023 kan man konstatera att den andel vårddagar som tillhandahållits på avdelningen för Vasabor ökat, medan den andel som tillhandahållits för Laihelabor minskat. Å andra sidan har Laihelabor erbjudits en ny service i form av hemsjukhustjänster. Syftet med hemsjukhustjänsterna är i linje med välfärdsområdets strategiska linjedragningar att stöda utskrivningen från sjukhuset och människornas förmåga att klara sig hemma.

Under uppföljningsperioden har Laihelabor erbjudits sjukvård på allmänmedicinska avdelningar eller via hemsjukhuset – motsvarande 1 195 vårddagar. Av dem har 62,2 % (n=744) tillhandahållits på allmänmedicinska avdelningar i Vasa och 18,4 % (n=220) via hemsjukhuset. Av dessa vårddagar har 9,4 % (n=112) tillhandahållits någon annanstans än i Laihela, Vasa eller via hemsjukhuset, 43 vårddagar i Korsholm, 35 i Malax, 27 i Närpes och 7 i Jakobstad.

I januari–juni 2024 har man sammanlagt tillhandahållit 58 vårdperioder för Laihelabor. Utgående från detta kan man beräkna att längden på en vårdperiod i genomsnitt varat i 20,6 dygn. Av dessa har 7 vårdperioder tillhandahållits i Laihela, 40 i Vasa, 5 i Korsholm, 2 i Närpes, 2 i Malax och 3 i Jakobstad.

Eftersom de fyra sistnämnda avdelningarna sammanlagt tillhandahållit endast 11 vårdperioder är det med tanke på patienternas integritetsskydd svårt att uppge hur dessa patienter upplevt att deras språkliga rättigheter har förverkligats. Å andra sidan har ifrågavarande avdelningar en beredskap att erbjuda vård på både finska och svenska. Förverkligandet av de språkliga rättigheterna uppföljs på varje avdelning med hjälp av kundresponssystem.

Möjligheterna att utveckla finskspråkigt gemenskapsboende i Laihela

Styrelsen för Österbottens välfärdsområde godkände 17.6.2024 (§ 138) servicebeskrivningen för gemenskapsboende 1.0. Servicenätet för gemenskapsboende bereds som bäst. I det här beredningsarbetet har de nuvarande fastigheterna där man erbjuder serviceboende med heldygnssorg i Laihelatrakten utvärderats för att kartlägga huruvida de lämpar sig för gemenskapsboende och huruvida de kan förändras till gemenskapsboenden. För att fastigheterna ska lämpa sig för gemenskapsboende måste de åtgärdas, exempelvis så måste rummen förstöras, vilket igen kräver investeringar.

Sammanfattning

Sammanfattningsvis kan det konstateras att läget på den allmänmedicinska avdelningen i Laihela har uppföljts under våren 2024 (1.1–30.6). Utgående från den erhållna informationen kan man konstatera att patientstrukturen på ifrågavarande avdelning ändrat under våren 2024. Även personaldimensioneringen har ändrat. Å andra sidan har

avdelningen tidigare haft den högsta personaldimensioneringen bland de allmänmedicinska avdelningarna, vilket igen berott på avdelningens litenhet. I och med att Laihelabornas andel på andra allmänmedicinska avdelningar än på avdelningar som är belägna i Vasa varit låg har man inte kunnat sammanställa någon uppföljningsinformation om vad Laihelaborna anser om förverkligandet av de språkliga rättigheterna på de enskilda avdelningarna. Men patienterna har ändå kunnat kommentera sina upplevelser via kundresponsystemen.

De som bor i Laihela har under våren i allt högre grad kunnat använda sig av hemsjukhusets tjänster. År 2024 har var femte vårdperiod tillhandahållits via hemsjukhuset. Syftet med dessa tjänster är att öka den vård som ges hem och således stöda utskrivningen från sjukhuset och minska behovet av avdelningsvård.

Välfärdsområdesdirektör Kinnunen Marina

föreslår att styrelsen antecknar uppföljningsinformationen för den allmänmedicinska avdelningen i Laihela från tidsperioden 1.1–30.6.2024 för kännedom

Beslut:

Antecknades för kännedom.

Distribution

Nationalspråksnämnd 17.09.2024 § 21

4477/00.01.02.01/2024

Beredare

Vähäkangas Pia
Palmberg Christian
Orava Marjo
Plukka Mari
Pellfolk Tony

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 06 218 1111 (växel), fornamn.efternamn@ovph.fi

Sektordirektör Pia Vähäkangas ger nämnden för kännedom uppföljningsuppgifterna för den allmänmedicinska avdelningen i Laihela från tidsperioden 1.1–30.6.2024, dessa har redan behandlats i styrelsen.

Ledningens förvaltningschef Berg Päivi

Antecknas för kännedom.

Beslut:

Antecknas för kännedom.

Distribution

Upprättande av språkstrategi för Österbottens välfärdsområde

Nationalspråksnämnd 17.09.2024 § 22

4524/00.01.02.00/2024

Beredare Einola Suvi

Tilläggsuppgifter: telefonnummer: 040 563 0507, fornamn.efternamn@ovph.fi

Österbottens välfärdsområde är en starkt tvåspråkig organisation där nationalspråken iakttagits i såväl servicen som förvaltningen. Organisationen har emellertid, avvikande från de övriga tvåspråkiga välfärdsområdena i vårt land, tillsvidare inte upprättat någon språkstrategi eller något språkprogram. I samband med styrelsens lägesbildsmöte i våras kartlades även styrelsens ställning till upprättandet av en strategi. I samband med detta togs ett beslut om att man ska upprätta en mycket koncis och klar språkstrategi som anknyts till välfärdsområdets styrande strategihelhet.

Under ledning av strategi- och utvecklingsdirektör Suvi Einola har man i form av en tjänsteinnehavarberedning upprättat ett utkast till språkstrategi för nationalspråksnämnden för bearbetning.

Nämnden kommenterar och bearbetar utkastet till språkstrategi och för den efter sin bearbetning till styrelsen för godkännande som en del av organisationens strategidokumenthelhet.

Utkastet bifogas för att nämnden ska kunna bekanta sej med den.

Ledningens förvaltningschef Berg Päivi

föreslår, att nationalspråksnämnden bearbetar utkastet till språkstrategi och för den efter sin bearbetning till styrelsen för godkännande som en del av organisationens strategidokumenthelhet i samband med uppdateringen av servicestrategin.

Beslut:

Strategi- och utvecklingsdirektör Suvi Einola presenterade utkastet till språkstrategi till nationalspråksnämnden och nämnden bearbetade utkastet under mötet.

Nationalspråksnämnden beslöt under sitt möte, att strategi- och utvecklingsdirektör Suvi Einola tillställer nationalspråksnämndens medlemmar en uppdaterad version av utkastet till språkstrategi som medlemmarna ännu har möjlighet att kommentera under en veckas tidsram. Efter detta uppdaterar strategi- och utvecklingsdirektören utkastet till språkstrategi och utkastet skickas till medlemmarna för ytterligare kommentarer samt godkännande. Den slutliga versionen av utkastet till språkstrategi förs vidare till styrelsen för godkännande som en del av organisationens strategidokumenthelhet i samband med uppdateringen av servicestrategin.

Distribution

Bilagor

Bilaga 1 Kielistrategia LUONNOS_suomi

Övriga eventuella ärenden

Nationalspråksnämnd 17.09.2024 § 23

Enligt 161 § i Österbottens välfärdsområdes förvaltningsstadga avgörs ärendena vid ett sammanträde på föredragning av en tjänsteinnehavare. Enligt 160 § i förvaltningsstadgan kan organet om föredraganden föreslår eller om en ledamot framställer ett understött förslag med majoritetsbeslut ta upp till behandling ett ärende som inte nämns i kallelsen till sammanträde.

Under denna paragraf kan man exempelvis delge information, upplysa om ärenden, väcka motioner och ställa frågor.

- Inom ramen för ett utvecklingsprojekt som genomförs tillsammans med Vasa universitet genomförs en förfrågan bland de förtroendevalda gällande tvåspråkigheten och hur de språkliga aspekterna kunde tas i beaktande i utvecklandet av servicen och mötespraxisen, den elektroniska förfrågan genomförs uppskattningsvis 9/2024.
- Styrelsens § 152, 19.8.2024 Klient- och patientsäkerhet samt kundförväntningar, kundorientering, kundupplevelser och organisationssamarbete, mötesärendet samt styrelseärendets bilaga som bilaga
- HYVIL, promemoria för kännedom; Promemorian gäller översättningsskyldigheter för social- och hälsovårdsdokument som riktar sig till kunder i tvåspråkiga välfärdsområden. Syftet är att fungera som stöd vid utarbetandet av interna översättningsriktlinjer för tvåspråkiga välfärdsområden. Promemorian är inte uttömmande.

Föreslås, att antecknas för kännedom.

Beslut:

Antecknades för kännedom.

Bilagor

Bilaga	§ 152 Klient- och patientsäkerhet samt kundförväntningar,
2	kundorientering, kundupplevelser och organisationssamarbete
Bilaga	Patient- och klientsäkerhet, kundförväntningar och
3	kundupplevelse samt organisationssamarbete
Bilaga	Hyvil; Promemoria angående översättningsskyldigheter
4	

Sammanträdet avslutas

Nationalspråksnämnd 17.09.2024 § 24

Sammanträdet avslutas.

Beslut:

Ordförande avslutade sammanträdet kl. 15:29.

Anvisning för sökande av ändring gäller paragraferna: § 16, § 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24

Besvärsförbud

Eftersom ovan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet, kan begäran om omprövning inte framställas eller välfärdsområdesbesvär anföras över beslutet enligt 141 § i lagen om välfärdsområden.